

Trots op de Afvalsector

Kies voor het ombouwscenario naar een Circulaire Toekomst

Aan de leden van de Tweede Kamer,

Met trots spreken wij namens de FNV onze waardering uit voor de duizenden hardwerkende medewerkers in de Nederlandse afvalsector. Ondanks een groot tekort aan verbrandingscapaciteit gedurende heel 2024 hebben zij met toewijding en vakmanschap gezorgd dat er geen afval op straat is blijven staan. Dit is een prestatie van formaat, die de cruciale rol van deze sector in onze samenleving benadrukt.

Transitie naar biobrandstoffen en gerecyclede grondstoffen

Echter, de toekomst van de afvalsector staat op een kruispunt. Nederland wil en moet toewerken naar een circulaire economie waarin biobrandstoffen en gerecyclede grondstoffen de basis vormen. Dit vraagt om een visie die niet gericht is op de afbouw, maar juist op de ombouw van onze afvalverwerkende industrie.

Nederland beschikt over een uitstekend ontwikkeld platform van recycling- en afvalenergiecentrales. Om deze industrie toekomstbestendig te maken, en Nederland meer autonomie te geven als het gaat om (kritieke) grondstoffen, moet nu gericht worden ingezet op het beter scheiden van de nog herbruikbare stromen die binnenkomen bij de afvalverwerkers, ook op de verbrandingslocaties, om te voorkomen dat deze de verbranding ingaan. Er moet verkend worden hoe deze transitie zo effectief, duurzaam en sociaal mogelijk kan plaatsvinden en welke overheidssteun daarbij nodig is.

Afname afvalstoffen met solide transitieplannen

Daarnaast moet gecontroleerd worden gewerkt aan een afbouw systematiek voor verbranding, uitgaande van gedegen cijfers over de afname van de afvalstromen die beschikbaar blijven voor verbranding. De locaties moeten daarop worden aangepast en in het geval van invoeding op warmtenetten moet tijdig worden gewerkt aan aansluiting van andere warmtebronnen.

Dit alles moet gebeuren met oog voor en zeggenschap door werknemers. Dat vraagt om solide transitieplannen van de afvalverwerkende bedrijven, met concrete duurzaamheidsdoelen en strakke sociale afspraken over o.a. baanbehoud, om- en bijscholing. Dit past bij het kabinetsvoornemen om ook maatwerkafspraken met afvalverbrandingsinstallaties (AVI) te onderzoeken en biedt de benodigde kaders die ook voor werknemers van cruciaal belang zijn.

Onze oproep aan de overheid

Wij roepen de politiek op om beleid te ontwikkelen dat de afvalverwerkende industrie maximaal in positie brengt om invulling te geven aan een rechtvaardige transitie naar een circulaire en klimaat neutrale toekomst voor Nederland die ook autonomie biedt in onzekere geopolitieke tijden. De afvalsector met al zijn gepassioneerde medewerkers kan en moet hierin een sleutelrol vervullen.

Investeren in een groene toekomst

Om Nederland te positioneren als een Europese recycling hub, moeten we investeren in hoogwaardige en duurzame verwerkingsmogelijkheden. Dit houdt in:

- **Beleidsmaatregelen die recycling en hergebruik stimuleren**, zodat we minder afhankelijk worden van primaire grondstoffen.
- **Een eerlijke beloning en waardering voor de vakmensen in de sector**, zodat zij met trots hun essentiële werk kunnen blijven doen en Nederland schoon en duurzaam houden.
- **Afspraken te maken met de afvalverwerkende industrie over transitieplannen voor elke locatie**, met daarin concrete duurzaamheidsdoelen, investeringen in innovatie en strakke sociale afspraken over o.a. baanbehoud, om- en bijscholing.

Nederland heeft de kans om internationaal koploper te worden in circulaire economie en recycling. Maar dit kan alleen als we trots zijn op onze mensen en hun werk erkennen als de ruggengraat van een duurzame toekomst en samen met hen te werken aan dit toekomstscenario.

Laten we samenbouwen aan een sterke, circulaire en innovatieve afvalindustrie, waarin werkgelegenheid en duurzaamheid hand in hand gaan.